

अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते ।

ज्ञान प्रबोधिनी

घडो ज्ञानाचा उद्बोध । भक्तिप्रेमाचा कल्लोळ ।

मासिक वृत्त

सौर फाल्गुन १९३१ चे वृत्त

सौर चैत्र १, शके १९३२ दि. २२/३/२०१०

* मध्यवर्ती कार्यालय - सौर फाल्गुन २० ते २४ (११ त १५ मार्च) या काळात मा. संचालक, मा. आण्णा, मा. कार्यवाह, श्री. जयंतराव आठल्ये, श्री. प्रफुल्लजी अनासपुरे व श्री. आदित्य शिंदे हे चित्रकूट येथे जाऊन आले. तेथील दीनदयाळ शोध संस्थानने योजलेल्या सहयोगी कार्यकर्ता संमेलनाला ते उपस्थित राहिले. दीनदयाळ शोध संस्थानचे कृषी विज्ञान केंद्र, आरोग्य धाम, रामायण प्रदर्शन, जनशिक्षण संस्था, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची शाळा इ. विभाग त्यांनी पाहिले. तेथील समाजशिल्पी कार्यकर्त्यांच्याही त्यांनी भेटी घेतल्या.

सौर २२ फाल्गुन (१३ मार्च)ला कार्यप्रधान सहविचार समितीची बैठक झाली. सौर २९ फाल्गुन (२० मार्च)ला मध्यवर्ती सहविचार समितीची बैठक साळुंब्रे येथे झाली.

मा. संचालक १५ व १६ फाल्गुनला सांगली येथे गेले होते. रविवार १६ फाल्गुन (७ मार्च)ला सांगलीच्या नऊ व इचलकरंजीच्या पाच जणांनी सांगली येथे प्रथम प्रतिज्ञा घेतली.

मा. संचालक २८ फाल्गुन (१९ मार्च)ला साळुंब्रे येथे मुक्कामी होते. त्या दिवशी संध्याकाळी सहा गावांतील वीस जणांच्या ग्राम प्रबोधिनी विद्यालय साहाय्यक समितीची बैठक मा. संचालकांच्या उपस्थितीत झाली.

* राष्ट्रीय एकात्मता

काश्मीर गट : नैना (पुलवामा) येथील संगणक प्रशिक्षण केंद्रावर परीक्षा घेण्यात

आली. यामध्ये ८५% विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले.

नैना येथील संगणक प्रशिक्षण केंद्राशी संबंधित संपूर्ण युवक गटाची बैठक झाली. त्यांनी पुढील तीन वर्षांसाठीचे नियोजन करण्यासंबंधी चर्चा झाली व नियोजनाचा आराखडा तयार करण्यात आला.

नूर बासू हा सध्या पुण्यामध्ये शिक्षणासाठी आलेला कार्यकर्ता सांगली येथे गेला होता. या भेटीदरम्यान त्याने सांगलीतील काश्मीर गट, प्रबोधिनीशी संबंधित इतर कार्यकर्ते व हितचिंतक तसेच विविध शाळा व महाविद्यालयातील युवक गटाशी संवाद साधला.

शिक्षण प्रभाग

* ज्ञान प्रबोधिनी, प्रशाला : पुणे जिल्हा गणित अध्यापक मंडळ आयोजित राज्यस्तरीय गणित प्रज्ञा परीक्षेत इ. ८वी तील चार विद्यार्थिनी व तीन विद्यार्थी व इ. ५वीतील तीन विद्यार्थी व २ विद्यार्थिनींना प्रमाणपत्र मिळाले.

Inter University Centre For Astronomy and Astrophysics (IUCAA) तर्फे विज्ञानदिनानिमित्त आयोजित निबंध स्पर्धेत इ. ९वीतील कु. कल्याणी मराठे हिला प्रथम क्रमांक मिळाला. या स्पर्धेत एकूण ८० शाळांनी भाग घेतला होता.

विज्ञान दिनानिमित्त आयोजित प्रदर्शन बघण्याकरिता इ. ८वी विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी Indian Institute of Tropical Meteorology (IITM) ला भेट दिली. सहनिवासातील विद्यार्थ्यांनी

विज्ञानदिनानिमित्त खोडद येथे भेट दिली. बृहन्मुंबई विज्ञान अध्यापक मंडळातर्फे आयोजित प्रकल्प स्पर्धेत (राज्यस्तरीय) इ. ९वी तील कु. ओंकार भाटवडेकर यास 'Fuel audit' या विषयात व कु. अपूर्व भिडे यांस 'Vegetable market audit (Mahatma Phule Mandai) या विषयात रजत पदक मिळाले.

दि. ९ मार्च रोजी मॉडर्न एम.एड्. कॉलेज फॉर स्पेशल एज्युकेशन यांच्यातर्फे आयोजित शिक्षक प्रशिक्षण शिबिरात प्रा. मुकुलिका थत्ते यांनी 'विशेष गरजा आणि अनुभवातून विज्ञान शिक्षण' या विषयावर सचित्र व्याख्यान दिले. या शिबिराला महाराष्ट्रभरातून दोनशे शिक्षक उपस्थित होते.

* स्पर्धा परीक्षा केंद्र : केंद्रीय लोकसेवा आयोग परीक्षा मुलाखत वर्ग : या मुलाखत वर्गाच्या सात ठिकाणी झालेल्या अभ्यासदौऱ्यांपैकी ठाणे व सांगली येथील निवेदने दि. १४ फेब्रुवारीला झाली. अन्य पाच ठिकाणे म्हणजे नांदेड, गडचिरोली, नागपूर, अरुणाचल प्रदेश व ओरिसा येथील जिल्हा, तालुका व गाव पातळीवरील अभ्यासाची निवेदने दि. २० फेब्रुवारी रोजी पूर्ण झाली. विद्यार्थी गटचर्चा व गट मुलाखतीद्वारा अभ्यास करत आहेत.

मुख्य परीक्षा निकाल लागण्यापूर्वी तज्ज्ञ परीक्षक मंडळासमोर ३२ विद्यार्थ्यांच्या सराव मुलाखती झाल्या.

मुख्य परीक्षा निकाल : दि. ४ मार्च रोजी केंद्रीय लोकसेवा आयोग मुख्य परीक्षा

निकाल लागला. आपल्या केंद्रातील पूर्व, मुख्य, मुलाखत प्रशिक्षण अशा विविध टप्प्यांना मार्गदर्शन घेतलेले ७४ विद्यार्थी-विद्यार्थिनी दिल्ली येथील अंतिम मुलाखतीसाठी निवडले गेले. त्यांच्या निकालानंतरच्या सरावमुलाखती दि. १३ व १४ मार्च रोजी तज्ज्ञ गटासमोर झाल्या.

विभागाचे सर्व कार्यालयीन सदस्य, समन्वयक व वैकल्पिक विषयांचे शिक्षक अशा १५ जणांची सहल वाई, पाचगणी, महाबळेश्वर या ठिकाणी दि. २२ व २३ फेब्रुवारी या दोन दिवशी जाऊन आली.

* नवनगर विद्यालय, निगडी :

पूर्व प्राथमिक विभाग : सौर २२ माघ रोजी पूर्व प्राथमिक विभाग व ६ फाल्गुन रोजी प्राथमिक विभाग मधील मुलांनी भाजी मंडई भरविली होती. पैशांचा व्यवहार, वजन, मापे समजावीत, खरेदी-विक्री करता यावी यासाठी या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

माध्यमिक विभाग : सौर १२ फाल्गुन (३ मार्च) रोजी १९९६ ते २००२ या कालावधीत विद्यालयातून इ. १०वी च्या परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या माजी विद्यार्थ्यांच्या मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले होते. या मेळाव्यास १२० माजी विद्यार्थी उपस्थित होते. मा. विवेकराव पोंक्षे यांनी 'पराक्रमाची क्षेत्रे' या विषयावर मोलाचे मार्गदर्शन केले. सौर १८ फाल्गुन (९ मार्च) व २१ फाल्गुन (१२ मार्च) रोजी इ. ५वी, ६वी, व ९वी क आणि ९वी इंग्रजी माध्यम या वर्गांना मा. संचालकांनी भेट दिली. यावेळी विद्यार्थ्यांनी आपापल्या वर्गातील वर्षभरातल्या विशेष उपक्रमांचे निवेदन केले.

जागतिक महिला दिनानिमित्त मा. प्राचार्य सुमनताई शेणॉय व ज्येष्ठ अध्यापिका सौ. वृंदाताई गोसावी यांचा फेब्रिना गुपतर्फे आचार्य अत्रे सभागृहामध्ये मा. महापौर पुणे महानगरपालिका यांचे हस्ते विशेष सत्कार करण्यात आला. तसेच जैन महिला मंडळाच्या समोर सौ. वृंदाताई गोसावी यांचे 'पाल्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकसनात मातेची भूमिका' या विषयावर व्याख्यान झाले.

इ.७वी अ या वर्गातील चि. विराज गुपचूप याने 'सेमी ऑटोमॅटिक वॉटर पंप कंट्रोलर' हे विज्ञान उपकरण तयार करून स्वतःच्या व इतरांच्या घरी बसविले. अत्यंत कमी किंमतीचे व पाणी वाचविण्यास उपयुक्त असे हे उपकरण आहे. या उपकरणाच्या विक्रीतून त्याने १ लक्ष रुपये गोळा करून ते आपल्या विद्यालयातील मनोहर सभागृहाच्या बांधकामासाठी देणगी म्हणून दिले.

गुरुकुल विभाग : सौर माघ २३ (१२ फेब्रुवारी) रोजी इ. ५वी ते १०वी च्या सर्व वर्गांना मा. संचालकांची भेट झाली.

पुणे जिल्हास्तरीय 'पोवाडा गायन' स्पर्धेत पुणे येथील लाल महालात चि. नील भिडे यास रु. ५,०००/- व चि. चारुदत्त जाधव यास रु. ७,०००/- चे पारितोषिक मिळाले.

महाराष्ट्र शाहीर परिषदेतर्फे चि. चारुदत्त जाधव यास बालशाहीर पुरस्कार देऊन गौरविण्यात आले.

मुक्ती-सोपान संगीत विद्यालय : या महिन्यातील 'संगीत सभा' श्री. गोपाळराव कोकाटे यांच्या सुश्राव्य आवाजातील भक्ती संगीताच्या कार्यक्रमाने संपन्न झाली.

* ज्ञान प्रबोधिनी, सोलापूर :

प्राथमिक : दि. १९ फेब्रुवारी रोजी कै. अवंतिकाबाई केळकर यांचे पुण्यस्मरण प्रार्थना सत्रात झाले. त्यांची माहिती दीपाताईनी सांगितली. सौ. विजयाताईनी शिवरायांबद्दल माहिती सांगितली व शिवरायांच्या प्रतिमेला पुष्प वाहून शिवजयंतीचा उत्सव साजरा झाला. त्याच दिवशी श्री. राहुलदादा कोकीळ यांचे इ.४थीसाठी कथाकथन झाले. अध्यापकांच्या गटात स्वदेश, स्वभाषा, स्वभाव यांच्याबद्दल शिवरायांची शिकवण त्यांनी सांगितली.

दि. २७ फेब्रुवारी रोजी विज्ञान दिनाच्या निमित्ताने इ. ३री व ४थी तील विद्यार्थ्यांनी ५० प्रयोगांची मांडणी केली व प्रयोग समजावून सांगून प्रत्यक्ष करून दाखविले.

माध्यमिक : दि. ४ फेब्रुवारी ते ८

फेब्रुवारी या कालावधीत घेतल्या गेलेल्या राष्ट्रीय योगासन स्पर्धेत महाराष्ट्र संघात कु. रक्षा गोरटे (इ. ६वी) हिची निवड होऊन ती हरियाणा येथे झालेल्या स्पर्धेत सहाभागी झाली.

दि. २१ फेब्रुवारी रोजी मागासवर्गीय मुलींच्या वसतिगृहात इ. ८वी ते १२वीच्या ४३ विद्यार्थिनींसाठी विद्याव्रत संस्कार कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.

विज्ञान दिनाच्या निमित्ताने प्रशालेत विज्ञानविषयक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. इ.५वी व इ. ६वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी इ.९वी व शिशु अध्यापिका विद्यार्थिनींच्या गटाने कार्यक्रम केला. त्यात विज्ञान प्रयोग, कथा-पद्य, विज्ञान खेळणी बनवून घेणे याचा समावेश होता. इ. ७वी साठी इ. ८वी च्या विद्यार्थ्यांनी विज्ञान विषयक बातम्या अर्थासह सांगितल्या. इ. ९वीच्या मुलींनी सोलापूर विद्यापीठाच्या विज्ञानकेंद्रास भेट दिली. इ. ९वी मुली व शिशु अध्यापिका विद्यालयाच्या छात्रांच्या १३ गटांनी यमगरवाडी, स्नेहालय व साखर शाळेत जाऊन २ तासांचा विज्ञान विषयक कार्यक्रम सादर केला.

दि. ३ मार्च रोजी मा. संचालकांची प्रशालेस वार्षिक भेट झाली. यावेळी इ.५वी ते ९वीच्या विद्यार्थ्यांनी वर्गसंकल्पावर आधारित सादरीकरण केले. तसेच ग्रंथालय, अग्रणी गट व वैयक्तिक संकल्प पूर्ण करत असलेल्या २५ विद्यार्थ्यांशी संचालकांनी संवाद केला व मार्गदर्शन केले.

शिशु अध्यापिका विद्यालय : दि. २५ फेब्रुवारी रोजी ३५ व ३६ व्या तुकड्यांचा पारितोषिक वितरणाचा कार्यक्रम झाला. यावेळी शिशु अध्यापिका व शिशु पालक यांच्यासाठी आहाराचा आरोग्यावर होणारा परिणाम या विषयावर डॉ. माधवीताई रायते यांचे व्याख्यान आयोजित केले होते.

*** ज्ञान प्रबोधिनी विद्यालय, हराळी :** आ. संचालकांनी दि. १८

फेब्रुवारीला हराळी केंद्रास भेट दिली.

अमेरिकेतील आपल्या प्रबोधिनी परिवरातील डॉ. सौ. भाग्यश्रीताई बारलिंगे व त्यांचे वडील डॉ. मल्हारराव कांबळे व त्यांच्या मातोश्री सौ. विशाखाताई यांनी हराळीस भेट दिली. त्यांनी हराळीतील महिलांच्यासाठी एक मेळावा घेतला. मेळाव्यास हराळीतील जवळजवळ १०० महिला उपस्थित होत्या. स्त्रियांच्या रक्तातील हिमग्लोबिनची तपासणी करून त्यांना औषधे दिली.

संघटन प्रभाग

*** छात्र प्रबोधन :** 'सृजनाला पंख नवे' ही स्पर्धा छात्र प्रबोधनतर्फे घेण्यात आली. त्या स्पर्धेचा निर्णय झाला. त्यामध्ये पाच शाळांना बक्षिसे मिळाली हहू टिळक नगर विद्या मंदिर, डोंबिवली - प्रथम, एस्.पी.एम्. इंग्लिश मिडियम स्कूल, लोटे परशुराम - द्वितीय, नू. म. वि. मुलींची प्रशाला, पुणे - तृतीय, ज्ञान प्रबोधिनी, नवनगर विद्यालय निगडी - उत्तेजनार्थ, हरिसिंह नलुआ स्वतंत्र गट, डोंबिवली - उत्तेजनार्थ.

छात्र प्रबोधनतर्फे महाराष्ट्रात वेगवेगळ्या ठिकाणी ग्रामीण दिवाळी अंकाच्या आधारे मेळावे घेण्याचे ठरले होते. त्यानुसार बीड, डोंबिवली, अलिबाग, इचलकरंजी या ठिकाणी मेळावे झाले.

*** स्त्री शक्ती प्रबोधन :** दि. १९ फेब्रुवारी रोजी संवादिनीच्या मासिक बैठकीत 'सारं बदललं' ही ग्रामीण भागातील बचत गटांच्या कार्यावर आधारित चित्रचकती (सी.डी.) दाखवली गेली. प्रा. सुवर्णाताई गोखले यांनी या चित्रचकतीची आणि बचतगटांची एकूण पार्श्वभूमी सांगितली.

गप्पा-कट्टामध्ये दि. ५ मार्च रोजी 'शब्द-शस्त्र' या विषयावरील चर्चेमध्ये सुमारे १७ सदस्यांचा खुला सहभाग होता. दि. ८ ते १० मार्च रोजी कै. सौ. मंगलाबाई चितळे स्मृती व्याख्यानमाला झाली. या तीन दिवसांच्या कार्यक्रमात नियोजनाची

पूर्ण जबाबदारी संवादिनी सदस्यांनी घेतली. ह्या कार्यक्रमांमध्ये दि. ८ मार्च रोजी 'भजन संध्या' (स्वरधारा भजनी मंडळ) श्रीमती विद्याताई पेंढारकर आणि सहकारी, दि. ९ मार्च रोजी 'कीर्तन' श्री. श्रेयस बडवे, दि. १० मार्च रोजी स्त्रियांची शतपत्रे - 'एका शतकातील स्त्री स्थित्यंतरांचा आढावा' वा. स्वाती कर्वे हे कार्यक्रम झाले.

'बहर जोपासताना' - दि. १३ मार्च रोजी परांजपे हायस्कूल मधील इ. ८वी ते १०वी च्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांसाठी विशेष सत्र घेतले. ३२० पालकांचा क्रियाशील सहभाग होता.

किशोरी विकास प्रकल्प : या प्रकल्पांतर्गत दि. १० आणि १३ फेब्रुवारी रोजी 'साखर' येथे किशोरी मुलींसाठी कार्यशाळा झाली. दि. १८ मार्च रोजी कुसगाव येथे 'करिअर गायडन्स' या विषयावर मुला-मुलींशी चर्चा झाली. तसेच 'साखर' येथे 'उमलत्या वयाशी.....' ही कार्यशाळा घेतली गेली.

*** युवक विभाग :** या महिन्यात आर्य चाणक्य दल (गोखले नगर) व नव्यानेच सुरु झालेले लक्ष्मणराव किलोस्कर दल (वारजे), सावरकर दल (सदाशिव पेठ) आणि साराभाई दल (कर्वे नगर) या चार दलांना मा. संचालकांनी भेटी दिल्या.

सौर १४-१६ फाल्गुन (५ ते ७ मार्च) या कालावधीत युवकांसाठी सीमा सुरक्षा अभ्यास शिबिर आयोजित केले होते. या शिबिरास ७०-८० युवक उपस्थित होते. या शिबिरात एकूण सहा सत्रे झाली. त्यापैकी मेजर जनरल सी. डी. सावंत (कारगील व सियाचीन भागातील परिस्थिती), डॉ. श्रीकांत परांजपे (भारताची सुरक्षा धोरणे त्यांचा आढावा) व श्री. राहुल कोकीळ (४७ ते ९९ मधील युद्धांचा आढावा) ही सत्रे विशेष प्रभावी झाली.

सौर २९ फाल्गुन (२० मार्च) या दिवशी चार युवकांनी प्रथम प्रतिज्ञा व दोन युवकांनी द्वितीय प्रतिज्ञा घेतली.

*** युवती विभाग :** गुढी पाडव्याच्या दिवशी तीन युवतींनी प्रथम प्रतिज्ञा, दोन युवतींनी द्वितीय प्रतिज्ञा व दोन युवतींनी तृतीय प्रतिज्ञा घेतली.

विस्तार केंद्रे

*** डोंबिवली विस्तार केंद्र :**

विकासिका - वर्षभर घेतलेल्या उपक्रमांची चाचणी म्हणून या महिन्यात विकासिकांमध्ये प्रकट वाचन, लेखन, पाढे पाठांतर, राज्य-राजधान्या व शुद्धलेखन या विषयांच्या स्पर्धा घेण्यात आल्या. सौर २६ फाल्गुन रोजी या विद्यार्थ्यांसाठी वर्षान्त समारंभ झाला. स्पर्धेतील यशस्वी विद्यार्थ्यांना फणसे विद्यामंदिराच्या मुख्याध्यापिका, विश्वस्त मंडळातील सदस्य यांच्या हस्ते बक्षिसे देण्यात आली.

वर्षारंभ/वर्षान्त : सौर ९ फाल्गुन (२८ फेब्रुवारी) रोजी कार्यकर्त्यांचा वर्षान्त समारंभ झाला.

सौर २५ फाल्गुन (१६ मार्च) रोजी गुढीपाडव्याला कार्यकर्त्यांसाठी वर्षारंभ समारंभ झाला.

मेळावा : दि. २७ फेब्रुवारी रोजी विद्याव्रतासाठी नाव नोंदविलेल्या विद्यार्थ्यांचा मेळावा व पालकांचा मेळावा झाला. दुपारी ३.०० ते ७.०० या वेळेत विद्यार्थ्यांचा तसेच सायं. ५.३० ते ७.०० या वेळेत पालकांचा मेळावा घेतला. मेळाव्याला ४३ विद्यार्थी उपस्थित होते.

ग्रामीण मेळावे : सौर ४, ६, व ७ फाल्गुन (२३, २५, २६ फेब्रुवारी) रोजी डोंबिवली विस्तार केंद्राने अनुक्रमे भाऊसाहेब राजत विद्यालय, कशेळे (कर्जत); पोसुबाळ पाटील विद्यालय, बाळे-वाकळण व सर्वोदय विद्यालय, निळजे या ठिकाणी छात्र प्रबोधनच्या २००८ ग्रामीण दिवाळी अंकावर आधारीत ग्रामीण मेळावे घेतले. या मेळाव्यांमध्ये अनुक्रमे ४९, ६०, ६० (एकूण १६९) विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

युवक अभ्यास मंडळ : युवक अभ्यास मंडळात सौर २४ माघ (१३ फेब्रुवारी)

रोजी कु. नीरज पळसुले याने Carbon Credits या विषयावर आपले विचार मांडले. दि. १० फाल्गुन रोजी कु. दीपाली गोडसे हिने Neuro-linguistic Programming विषयी माहिती सांगितली. तर सौर १९ फाल्गुन (१० मार्च) रोजी कु. तेजश्री कर्वे हिने जपानी भाषेबद्दल माहिती सांगितली.

संवादिनी : सौर ४ माघ (२४ जानेवारी) च्या बैठकीचा विषय होता “औषध साक्षरता”. डॉ. मंजिरी घरत यांनी अत्यंत अभ्यासपूर्ण विवेचन करून उपस्थित ३३ सदस्यांचे शंकासमाधानही केले.

विस्तार केंद्र प्रमुख भेट : श्री. प्रसाददादा चिखे यांच्या दि. १८ व १९ फाल्गुन (९ व १० मार्च) या दरम्यानच्या भेटी अंतर्गत कल्याण येथे १८ नवीन कार्यकर्त्यांना प्रबोधिनी परिचय असा कार्यक्रम झाला.

विशेष उल्लेखनीय : सौर १७ फाल्गुन (८ मार्च) रोजी महिला दिनानिमित्त टिळकनगर शाळेच्या २५० माता पालकांसमोर सौ. श्रुतीताई फाटक यांचे ‘पालकांचा मुलांच्या विकसनातील सहभाग-संस्कार’ या विषयावर व्याख्यान झाले.

संशोधन प्रभाग

*** प्रज्ञा मानस संशोधिका :** ज्ञान प्रबोधिनी संशोधन संस्थेचे अध्यक्ष म्हणून गेली १० वर्षे सन्माननीय डॉ. राम ताकवले यांनी पदभार सांभाळला होता. अधिक जबाबदारी घेण्यासाठी वर्षापूर्वीपासूनच त्यांनी स्वतःला कार्यमुक्त करण्याविषयी सूचना केली होती. त्यांच्या या सूचनेनुसार नव्या अध्यक्षांची निवड यावेळच्या संशोधन संस्थेच्या सदस्य मंडळाने एकमुखाने केली. यानुसार शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. अरुण निगवेकर (पुणे विद्यापीठातील विज्ञान व तंत्रज्ञान केंद्राचे विश्वस्त व ज्येष्ठ सल्लागार) ज्ञान प्रबोधिनी संशोधन संस्थेचे अध्यक्षपद भूषवतील.

दिल्ली येथील संरक्षण संशोधन

खात्यातील उच्च पदवी विभूषित सन्माननीय पदव्या प्राप्त केलेले डॉ. सेल्वमूर्ती यांनी ज्ञान प्रबोधिनी संशोधन संस्थेची माहिती करून घेतली. पदाधिकाऱ्यांशी तसेच संशोधकांशी संवाद साधला

बाएफच्या १८ अधिकाऱ्यांसाठी ‘नेतृत्व’, संवादिनी डॉबिवलीसाठी ‘दृढता’, सावंतवाडी आणि गोवा येथील पालक परिषदांमध्ये ‘चैतन्यमयी पालकत्व’ भारतीय सेवा केंद्रामध्ये ‘संभाषण कौशल्य’, बाया कर्वे समाजकार्य शिक्षण संस्थेत ‘मनोमापन पद्धती आणि उपयोजन’ या विषयांवर प्रज्ञा मानस संशोधिकेतील सदस्यांची व्याख्याने झाली.

L.G. Electronics च्या सुमारे २५ कामगारांसाठी ‘भावनिक संतुलन’ या विषयावर गौरी धारपुरे आणि शिवानी लेले यांनी पूर्ण दिवसाची कार्यशाळा घेतली.

कॅरोलिन, साना, इव्हेट या डच विद्यार्थिनींनी पालकांचे ज्ञान आणि कौशल्य या संदर्भातील मुलांचे वर्तन अभ्यासले. ‘भारतीय मुलांचे आक्रमक वर्तन हे पालकांकडून नकारात्मक प्रतिसाद मिळवतात’ असा त्यांचा निष्कर्ष आहे.

*** संत्रिका -** जनतंत्र उद्बोधन मंच (राष्ट्रवाद अभ्यास मंडळ) दि. २८ फेब्रुवारी रोजी श्री. अविनाश धर्माधिकारी यांचे ‘हिंदुत्वाची चिकित्सा (हिंदुत्व-राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे, सावरकरांचे, सर्वांचे) या विषयावरील व्याख्यान झाले.

नातू फौंडेशनच्या कै. सुलोचना नातू ट्रस्टच्या वतीने ‘स्त्री-शक्ती पुरस्कार’ सौ. आर्या जोशी यांना दि. २० मार्च रोजी देण्यात आला. मानपत्र, सन्मानवस्त्र व रु. ५,०००/- असे या पुरस्काराचे स्वरूप आहे.

ग्रामविकासन प्रभाग

स्वयंरोजगार केंद्र : नाबार्डच्या अर्थसहाय्याने शिवापूर येथे व आंबवणे येथे प्रत्येकी २० युवतींसाठी ‘वारली चित्रकला प्रशिक्षण वर्ग’ घेण्यात आला. त्यात युवतींनी वारली चित्रकला शिकली. याच प्रशिक्षणाचा भाग म्हणून पुण्याला त्यांनी

आदिवासी संग्रहालयाला भेट दिली. पुण्यात वारली चित्रकलेचा वापर करून वस्तु बनवलेल्या दुकानांना त्यांनी भेटी दिल्या व यासाठी लागणाऱ्या कच्च्या मालाच्या बाजारपेठेलाही त्यांनी भेट दिली.

युवक स्नेहमेळा : दि. ४ मार्च रोजी शिवापूर येथे युवक मेळावा घेण्यात आला. शेतकरी मंडळ स्थापन केलेल्या श्रीरामनगर, खोपी, शिवरे, कुसगाव या गावातून २१ युवक उपस्थित होते. सेंट्रल बँक मॅनेजर वीणाताई पटवर्धन व ज्ञान प्रबोधिनीचे कार्यवाह सुभाषराव देशपांडे यांनी मेळाव्यास मार्गदर्शन केले. श्री. सतीशकाका कुलकर्णी यांनी मेळाव्याचे आयोजन केले होते.

वित्तीय साक्षरता अभियान : रिझर्व्ह बँकेच्या कॉलेज ऑफ अॅग्रिकल्चर बँकींग बरोबर गेले वर्षभर चालू असणाऱ्या वित्तीय साक्षरता अभियानाचे समारोपाचे दोन कार्यक्रम झाले. यामध्ये जाणीव जागृती कार्यक्रमांतर्गत वेल्हे तालुक्यातील ४० गावांमधून प्रत्येकी दोन प्रतिनिधी आले होते.

या अभियानांतर्गत आदर्श गाव खोपी असा एक कार्यक्रम आपण राबवत होतो (सेंट्रल बँकेच्या सहकार्याने) त्या अंतर्गत दरमहा प्रशिक्षण चालू होते. वर्षभरात अशा ६ बैठकी व ३ मोठे कार्यक्रम खोपीत झाले. त्याचा समारोप १९ मार्च रोजी खोपीत झाला. त्यास मुंबई RBI कार्यालयातून श्रीमती कोशे (CGM) आल्या होत्या व त्यांच्या कार्यालयातून १३ अधिकारी आले होते. पुण्यातील श्रीमती कमला राजन (CGM, RBI) श्री. ज्ञानेंद्रजी (डी.जी.एम), श्री. पुरोहित व त्यांचे तीन सहकारी आले होते. सेंट्रल बँकेचे Zonal Officer श्री. खडसे (AGM) आले होते. नाबार्डमध्ये शेतकरी मंडळ उपक्रम बघणाऱ्या श्रीमती मालविकाजी (AGM) व त्यांचे सहकारी जाधव आले होते. त्यांनी गावकऱ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमास २०० पेक्षा जास्त ग्रामस्थ उपस्थित होते. या सभेचे सूत्र संचालन मा. सुभाषरावांनी केले.